

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Barbara Myszka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z powództwa Syndyka Masy Upadłości Przedsiębiorstwa [...] przeciwko Gminie T.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 23 lutego 2006 r.,

zażalenia strony pozwanej

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 8 listopada 2005 r.,

- 1. oddala zażalenie,**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 8 listopada 2005 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną pozwanej Gminy T. od wyroku tego Sądu z dnia 23 czerwca 2005 r., stwierdzając, że pozwana pomimo wezwania nie uiściła opłaty należnej od wniesionej skargi (*art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, jedn. tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88 ze zm. – dalej: „u.k.s.c.”*). Pozwana podnosiła wprawdzie, że ze względu na treść art. 8 ust. 2 u.k.s.c. nie miała obowiązku uiszczania opłat sądowych, jednak zapatrywanie to – stwierdził Sąd Apelacyjny – nie może być uznane za trafne. W myśl powołanego przepisu, gmina nie ma obowiązku uiszczania opłat sądowych, z wyjątkiem spraw dotyczących prowadzonej przez nią działalności gospodarczej oraz spraw w postępowaniu wieczystoksięgowym. W niniejszej sprawie spór zrodził się na tle zawartej przez strony umowy o wykonanie kanalizacji deszczowej. Wykonanie takiej kanalizacji, choć należy do zadań własnych gminy i ma charakter przedsięwzięcia jednorazowego, jest – zdaniem Sądu Apelacyjnego – przejawem działalności gospodarczej w rozumieniu powoływanego przez pozwaną art. 8 ust. 2 u.k.s.c.

W zażaleniu pozwana zarzuciła Sądowi Apelacyjnemu dokonanie niedopuszczalnej, rozszerzającej wykładni pojęcia prowadzenia działalności gospodarczej. Podkreśliła, że nie prowadzi działalności gospodarczej w zakresie budownictwa, że spór między stronami zrodził się w związku z udzieleniem przez nią zamówienia publicznego, i wreszcie, że nie można mylić występowania w charakterze inwestora z prowadzeniem działalności gospodarczej. Udzielając zamówienia na wykonanie instalacji deszczowej, pozwana wykonywała bowiem obowiązki wynikające z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (*jedn. tekst: Dz.U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 ze zm.; następnie: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm. – dalej: „ustawa o samorządzie gminnym”*). W konkluzji żaląca wносиła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 8 ust. 2 u.k.s.c., gmina, związek międzygminny, powiat, związek powiatów oraz samorząd województwa nie mają obowiązku uiszczania opłat sądowych, z wyjątkiem spraw dotyczących prowadzonej przez nie działalności gospodarczej oraz spraw w postępowaniu wieczystoksięgowym.

Jak wyjaśniał już Sąd Najwyższy, przy wykładni pojęcia „działalność gospodarcza”, użytego w art. 8 ust. 2 u.k.s.c. w kontekście działalności gminy, trzeba mieć na uwadze całokształt regulacji dotyczącej gminy jako jednostki samorządu terytorialnego, do której należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty (*art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym*), i która w celu realizacji zadań o charakterze użyteczności publicznej może prowadzić działalność gospodarczą (*art. 9 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym*). Zadaniem użyteczności publicznej są natomiast zadania własne gminy określone w art. 7 ust. 1, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych (*art. 9 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym*). Uznania, że sprawa dotyczy działalności gospodarczej prowadzonej przez gminę w rozumieniu art. 8 ust. 2 u.k.s.c. nie wyklucza zatem okoliczność, że działalność, której dotyczy sprawa, wynika z zadań własnych gminy, a jej celem jest zaspokojenie zbiorowych zadań wspólnoty w zakresie zadań wymienionych w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zadania własne gminy mogą być bowiem realizowane przez podejmowanie zarówno działalności „niegospodarczej”, jak i działalności mającej charakter gospodarczej. Ograniczenie co do prowadzenia przez gminę działalności gospodarczej przewidziane w art. 9 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym dotyczy bowiem tylko prowadzenia takiej działalności w zakresie wykraczającym poza zadania o charakterze użyteczności publicznej (*zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 11 października 1996 r., III CZP 110/96, OSNC 1997, nr 2, poz. 17, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 sierpnia 2001 r., V CKN 756/00, niepubl.*).

Skład orzekający Sądu Najwyższego w pełni podziela to stanowisko oraz argumentację przytaczaną dla jego uzasadnienia. Podnoszona przez żalącą okoliczność, że spór powstał na tle umowy zawartej przez nią w celu wykonania zadań własnych, polegających na zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie zaopatrzenia w wodę i kanalizacji, nie przesadza zatem o „niegospodarczym” charakterze prowadzonej działalności. O tym, czy sprawa dotyczy działalności gospodarczej w rozumieniu art. 8 ust. 2 u.k.s.c. decyduje bowiem jedynie przedmiot tej działalności. Na gruncie przepisów ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych o „niegospodarczej” działalności gminy można

natomiast mówić w zasadzie tylko w kategoriach, jakie zostały wymienione w przepisie art. 9 ust. 1 u.k.s.c., upoważniającym Ministra Sprawiedliwości do zwolnienia organizacji społecznych od obowiązku uiszczania opłat sądowych. W przepisie tym chodzi natomiast o działalność społeczną, naukową, oświatową, kulturalną, dobroczynną, z zakresu opieki społecznej oraz samopomocową (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 11 października 1996 r., III CZP 110/96, OSNC 1997, nr 2, poz. 17, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 sierpnia 2001 r., V CKN 756/00, niepubl.).

Konkludując trzeba stwierdzić, iż Sąd Apelacyjny trafnie przyjął, że w niniejszej sprawie żaląca nie była zwolniona na podstawie art. 8 ust. 2 u.k.s.c. z obowiązku uiszczenia opłat sądowych.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw, postanawiając o kosztach postępowania zażaleniowego po myśli art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 i art. 399²¹ k.p.c.